

Ἦ τοῦ Μηνᾶ ἐρχομένου προσέειπεν φωνὴ πρὸς τὴν θύραν
— Φύγε! Ἀνεκράξῃ ἡ κόρη· ναυροῦμαι, εἴην ἐν τῷ μέσῳ
Σήμερον τύχη πατρὸς κ' ἐρχομένου.

Ἡ ταλασίπυρος! ἐνόμισεν, ὅτι δὲν εἶπεν εἰμὴ ὅσα
ἤρουν ἵνα σώσωσι μὲν τὸν ἐρχστὴν, σώσωσι
δὲ τὸν πατέρα ἐν τῇ πικροφῶρᾳ δὲ αὐτῆς δὲν ἐβλε-
πεν ὅτι ἡ σωτηρία τοῦ ἐνὸς συνεπήγετο ἀπαραιτή-
τως τὴν τοῦ ἑτέρου καταστροφὴν καὶ ἐν τῇ ἀπει-
ρίᾳ αὐτῆς δὲν ἐγίνωσκεν, ὅτι παρὰ τισι τῶν ἀν-
θρώπων ὑπάρχει πάθος ἀνώτερον τῆς ἀγάπης, ἀνώ-
τερον τῆς στοργῆς, καὶ παντὸς ἄλλου λογισμοῦ ἐπι-
κρατέστερον, τὸ πάθος τῆς ἀρχῆς καὶ τοῦ κράτους.
Ὁ Ἰωάννης δὲν εἶδεν ἐνώπιον αὐτοῦ εἰμὴ τὴν κιν-
δυνεύουσαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ κυριαρχίαν, καὶ ὥρμη-
σεν ἐν τῷ ἄμα ἐπὶ τὴν ἐκ παντὸς τρόπον καταστρο-
φὴν τοῦ κινήματος. Αἱ ἐκ Βυζαντίου ἐλθοῦσαι ἐπι-
κουρίαι κατετροπώθησαν, αἱ συνωμότητι συνελήφθη-
σαν, ἡ δὲ Μαρία εἶδε μετ' οὐ πολὺ μετὰ τῶν πρω-
τουργῶν τοῦ κινήματος ἀπαγγονίζομενον καὶ τὸν
γέροντα αὐτῆς πατέρα Μηνᾶν, εἶδε καὶ παρεφρόνησε
καὶ διήγαγεν ἕκτοτε τὸν βίον πλανωμένη ἀνέστιος
ἀνὰ τὰ ὄρη καὶ τὰς φάραγγας τῆς νήσου. Οἱ Χῖοι
ὑπεβλήθησαν εἰς ζυγὸν βαρύτερον τοῦ προτέρου, μό-
νος δὲ ὁ Ἰσίδωρος μετὰ ὀλίγων τινῶν, ἀλλὰ γεν-
ναίων ὁπλῶν, περιφερόμενος εἰς τὰ δυσπροσιτώτε-
ρα τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἄκρα, ἐξηκολούθησε διαμαρ-
τυρόμενος ἐνόπλιος κατὰ τῆς ξενικῆς δυναστείας,
καὶ κύριον σκοπὸν εἶχε τὴν τιμωρίαν τοῦ Ἰωάννου.
Ἐπέτυχε δὲ τελευταῖον νὰ συλλάβῃ αὐτόν, περὶ
κυνηγέσιον διατρέποντα, εἰς ὥραν καθ' ἣν συνέπεσε
νὰ πλανᾶται αὐτόθι καὶ ἡ δυστυχὴς Μαρία. Τότε
καταχθόνιον ἐπιτετηδευμένης ἐκδικήσεως βούλευμα
διήλθεν ὡς ἀστραπὴ τὸν τεταραγμένον τοῦ Ἰσιδώ-
ρου ἐγκέφαλον καὶ ἰδοὺ πῶς αὐτὸς διηγεῖται τὴν ἐ-
πελθοῦσαν φοβερὰν τῆς τραγωδίας ταύτης σκηνήν.

Εἰς ναοῦ πυλῶν τὰς θερμὰς καὶ ροζώδεις ἐξέσεις
Ἀπεπλανηθεὶς, κ' εὐρίθην ἐκεῖ ἡ περὶ ἄνδρα Μαρία.
Κάτωθεν πύλων ἤρπυ μ' ἀτημέλητον ἵστατο κόμαν,
Ὅς τις ἀγρία θεά τις ἐν μέσῳ τοῦ δάουτος ἐκείνου.
Θείας μ' ἐφάνη βουλῆς οὐραὶς ἡ συνάντησις αὐτῆς...
Καὶ εἰς τὴν θέαν της πνίξας καὶ αἰσθητὰ ἀνθρώπινον ἄλλο,
Τὸν Ἰωάννην εἰς πύλῃ κορμὸν περιέβλεπε τότε,
Κ' εἰς τὴν Μαρίαν δειλῶς καὶ μὲ τρέμον ἐβλάδισα βήμα·
Ἡ δυστυχὴς παρεφρόνει! ὡς μ' εἶδε σ' τοὺς πόδας μου πίπτει,
Ἀγγελε, κράξαι, θεοὶ! τὸν πατέρα μου σῶσαι, τὸν πνίξουν!
Ἡ γαῖα τούτη μὲ λόγους γλυκοὺς καὶ μ' ἐκφράσεις ἀγάπης.
Καὶ συγκεντρώσας τὸ μένος... τῇ δίδω ὀδυρόμενον ἕϊφος·
Νά! ὁ φρονὴς τοῦ πατρὸς σου, τῇ εἶπον, δεικνύων τὴν πύλιν,
Στάξαι αὐτόν, ὦ Μαρία μου, πρὶν τὸν πατέρα σου πνίξῃ!...
Οἱ ὀρθαλμοὶ της διέχυσαν τότε ἀκαίσιον λάμψιν...
Τρέχει... ὡς βέλος πετᾷ... ὀργισμένη τὸ ἕϊφος βιβρίζει...
Καὶ εἰς τὸ στήθεον τρυπᾷ τὸν παρὰ ποσὶν ἐραυτῆς της!
Ἐκπύει τότε καὶ γογγύσας ἐξείκευτο· ἐκεῖνος.
Ἡ δὲ Μαρία ὡσεὶ ἐκπλαγίστη, τὸν εἶδε πρὸς ὄραν...
Γέλωτ' ἀφύει ψυχρὸν... τὴν πλὴγὴν του ἀνοίγει... καὶ βλέπει...
Κόταξαι! κράξαι... δὲν ἔχει καρδίαν!... κ' ἐγὼ παρ' ἐκείνου
Τὴν ἰδικήν μου ἔχουσιν! Κ' εἰποῦσα ἱστέρῃ βιασῶς,
Καὶ ὡς ταχὺς ὁρμάς εἰς τὸ δάτος ἐχέθη, φωνοῖσα
— Ὁχι! δὲν εἶχε καρδίαν! θεέ μου!... δὲν εἶχε καρδίαν...

Κραυγὴ παθητικωτάτη, ἐν ᾗ συγκραταῖται ἡ

πᾶσα ἡ πλάνη τῶν ἀρχαίων τῆς ἀθλίας κήρης ἐρώ-
των. Δὲν θέλομεν δὲ ἱστορήσαι πῶς ὁ Ἰσίδωρος μετὰ
τὴν θυσίαν ταύτην, θεωρήσας ἐκπεπληρωμένην εἰς
τὸν κόσμον τοῦτον τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ, παρέδωκεν
ἐαυτὸν αὐθόρμητος εἰς τὸν τῆς νήσου Γενουήνσιον
δυναστὴν, πῶς ἐθανατώθη ὑπὸ τούτου καὶ πῶς κατὰ
τινα χειμερινὴν καὶ θυελλώδη νύκτα ἐξέπνευσεν
ἐπὶ τέλους ἐντὸς φάραγγος τινος καὶ ἡ δυστυχὴς
Μαρία, διότι ὥρα νὰ καταστρέψωμεν τὸν λόγον.

Τὸ ἐπικόν τοῦτο διήγημα περιέχει μὲν γλωσσι-
κὰ τινα καὶ στιχουργικὰ ἀμαρτήματα, καὶ ὀρθογρα-
φικὰ ἔτι πλείονα, ὧν τινα παρετέθησαν καὶ ἐξηλέ-
γχθησαν ἐν τῇ περυσινῇ ἐκθέσει, χωλαίνει δὲ καὶ
περὶ τὴν διασκευὴν τινῶν χαρακτήρων· ἀλλὰ κατὰ
τὴν ἐκλογὴν τῆς ὑποθέσεως, τὴν οἰκονομίαν αὐ-
τῆς καὶ τοὺς πλείστους χαρακτῆρας ἐθεωρήθη οὐ μόν-
ον τὸ κάλλιστον τῶν ὑποβληθέντων ἐφέτος εἰς τὴν
κρίσιν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῶν ἀρίστων ὅσα ποτὲ ἐν
τῷ παρόντι ἀγῶνι ἐδραβεύθησαν. Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ,
ἀπονέμει τὸ ἄθλον εἰς τὸ ποίημα Χίος δοῦλη. Τοῦτο
δὲ κατὰ πλειονοψηφίαν, διότι οἱ καθηγηταὶ Κ. Κου-
μανούδης καὶ Ρουσόπουλος, δι' οὓς λόγους ἐξέθεσαν
ἐν τοῖς πρακτικοῖς, δὲν ἐθεώρησαν πρέπον νὰ βρα-
βευθῇ τὸ ποίημα.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ.

ΛΘΑΝ. Σ. ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΣ. ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ.

ΣΤΕΦ. Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ. ΚΩΝΣ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΠΙΣΤΟΛΙΟΝ

τοῦ

Γ. ΚΑΝΝΙΓΚΟΣ.

—οοο—

Πολλάκις καὶ εὐτελὲς ἐπὶ λίθου ἐπιγραφὴ συν-
τελεῖ εἰς τὴν διασάρησιν ἀξιολόγου μέρους τῆς ἀρ-
χίας ἱστορίας. Τοιαύτην, φρονοῦμεν, ἔχει τὴν ἀξίαν
καὶ τὸ κατωτέρω ἐπιστόλιον, τοῖς πλείστοις ἀ-
γνωστον, ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ
Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Ὡς πάντες ἐνθυμοῦνται, τὸ Ἑλ-
ληνικὸν ζήτημα εἶχε γενεῖ τὸ 1827 ἔτος σπουδαιό-
τατον μέλημα τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ κυβερ-
νήσεων. Ὁ μέγας ἡμῶν εὐεργέτης, ὁ Γ. Κάννιγκ,
ἐπιθυμῶν νὰ συνδιαλεχθῇ αὐτὸς μετὰ τοῦ πρωθυ-
πουργοῦ τῆς Γαλλίας, τοῦ Βιλλέλ, περὶ τοῦ ζητή-
ματος τούτου, καὶ νὰ ὁρίσῃ τὰ περὶ τῆς τύχης τῆς
Ἑλλάδος, μετέβη μόνος εἰς Περσίους. Κάρολος ὁ 1',
ὁ οὐχ ἥττον τοῦ Κάννιγκος ἐνθερμος τῶν Ἑλλήνων
φίλος καὶ εὐεργέτης, ὑπεδέχθη τὸν πρωθυπουργὸν
τῆς Ἀγγλίας μετὰ πλείστης ὁπῆς φιλοφροσύνης, ὁ
δὲ Βιλλέλ εἰς πολλὰς καὶ διεξοδικὰς ἤλθε μετ' αὐ-
τοῦ συνεντεύξεις περὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ
Κάννιγκ κατώρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ συμφωνήσῃ μετ'
αὐτοῦ ἡ Γαλλικὴ κυβέρνησις· διότι μίαν τῶν ἡμε-

ρῶν, μετὰ τὸ τέλος τινὸς τῶν συνεντεύξεων ἐκείνων, ἔγραψε πρὸς ἄλλον διάπυρον τῶν Ἑλλήνων φίλον, ἀνησυχοῦντα, ὡς φαίνεται, περὶ τοῦ ἀποτελέσματος τῶν συνδιαλέξεων, ταῦτα·

« Φίλτατε Κύριε! Πολλάκις εἶδον τὸν Κ. Βιλ-
λέλ, καὶ βεβαιῶ ὑμᾶς ὅτι εὐχαριστήθην εἰς ἄκρον
καὶ δι' αὐτὸν ἰδίως, καὶ διὰ τὴν σύνεσιν μεθ' ἧς
ζυγαστατεῖ τὰς περιστάσεις. Συνωμιλήσαμεν περὶ
τῆς κλασικῆς Ἑλλάδος, καὶ μοι ἀντέταξε πάντοτε
τὰς Βουλὰς καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς
Γαλλίας. Καὶ ἐννοῶ μὲν εἴπερ τις καὶ ἄλλος τοὺς
λόγους τούτους· ἀλλὰ δύο ἔθνη τοσάυτην ἔχοντα
πρὸς ἄλληλα συμπάθειαν, ἡ Γαλλία καὶ ἡ Ἀγγλία,
πολύ δύνανται νὰ ἐλπίσωσιν ἐπὶ τὴν ἀμοιβαίαν
συνδρομήν. Βεβαιώσατε τὴν ὑμετέραν φιλελληνι-
κὴν ἐταιρείαν ὅτι τὰ πράγματα ἐπὶ τοσοῦτον προ-
εχώρησαν, ὥστε βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν θέ-
λει ἀπολεσθῆναι (*).

Μετὰ μικρὸν ὁμοῦς ἡ Ἑλλὰς ἔπαθε μέγιστον δυσ-
τύχημα· ὁ Κάννιγκ, ὅστις, ὑπὲρ αὐτῆς μεριμνῶν,
ἀπέστειλεν ἐπὶ τούτῳ εἰς Πατρούπαλιν τὸν Δούκα
Οὐέλλιγκτῶνα, τὸν μόνον ἔχοντα, ἐξ ὧν τῶν
πολιτικῶν ἀνδρῶν τῆς Ἀγγλίας, ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ
αὐτοκράτορος, ἀπέθανε. Τὸ Οὐίγγικόν ὑπουργεῖον
διεδέχθη ἄλλα μικτὸν ὑπὸ τὸν λόρδον Γόδεριχ,
τοῦτο δὲ μετὰ μικρὸν ἀνεπλήρωσε τὸ ὑπὸ τὸν λόρ-
δον Οὐέλλιγκτῶνα καθυρῶς Τορικόν.

Ὁ Κάννιγκ ἡγάπα μὲν τὴν Ἑλλάδα· ἀλλ' ὡς
ἀνὴρ πολιτικός, ἀνήκων δηλαδὴ εἰς τὴν τάξιν ἐκεί-
νων ἐν τῇ καρδίᾳ τῶν ὁποίων σθένουνται τὰ αἰσθη-
ματὰ ὑπὸ τοῦ συμφέροντος, ἡγάπα μᾶλλον τὰ συμ-
φέροντα τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. Εὐτυχῶς δὲ συμφέρουσιν
τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐθεώρει τὴν ἀπελευθέρωσιν
τῆς Ἑλλάδος. Καὶ τοι κατηγορηθεὶς ὑπὸ τοῦ Cha-
teaubriand ὅτι « le libéralisme anglais porte
à Mexico le bonnet de la liberté et le turban
à Athènes, » βέβαιον εἶναι ὅτι ζῶν ἤθελε πράξει
ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἀξιολογώτερα ἢ ὅσα οἱ διάδοχοι
αὐτοῦ. Τὸ Τορικὸν ὑπουργεῖον κατεδίκασε τὴν ἐν
Νεοκάστρῳ ναυμαχίαν εἰπὼν ὅτι οὐδαμῶς δελεάζε-
ζεται, ὡς τὸ γείτον ἔθνος, ὑπὸ λέξεων πομπωδῶν
οἶον· δόξα καὶ ἐλευθερία· ὅτι ἀνεξήκει τὰ θετικὰ
τῆς Ἀγγλίας συμφέροντα, καὶ ὅτι ἐθνικῆς πολιτικῆς
ἰδίου ἦτο ἡ στερέωσις μᾶλλον τῆς δυνάμεως τοῦ
Σουλτάνου ἢ ἡ ἐπαύξησης τῆς τοῦ αὐτοκράτορος τῆς
Ῥωσσίας. Ἀλλὰ τοιοῦτος ἦτο ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος
τῆς κοινῆς γνώμης ὁ ῥόος, ὥστε τὸ Τορικὸν ὑπουρ-
γεῖον ἀντέπρακτε μὲν εἰς τὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς,
δὲν ἐδύνατο ὁμοῦς καὶ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ.

Ὁ λόρδος Πάλμερστον, μέλος τότε τῆς ἀντιπο-
λιτεύσεως, ἐκτραυνοβόλει τὴν πολιτικὴν ταύτην,
καὶ ἡξίου νὰ ἐκταθῇσι τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος, κη-
ρύττων ὅτι ἡ μὲν Γαλλία θέλει ἔχει τὴν δόξαν ὅτι
συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπέκτασιν ταύτην, ἡ δὲ Ἀγγλία
τὸ ὄνειδος ὅτι περιέστειλεν αὐτά.

(*) Βλέπε Histoire des Etats européens depuis le Congrès
de Vienne par le Vicomte de Beaumont-Vassy. Paris, 1846.
Tom. 11. p. 56.

Ὁ λόρδος ἄρα Πάλμερστον ἐφαίνετο κληρονομῆ-
σας τὴν περὶ Ἑλλάδος πολιτικὴν τοῦ Γ. Κάννιγκος·
ἀλλ' ἦλθεν ὄρα καθ' ἣν ἀπέδειξεν ὅτι, καὶ τοι
ζῶντα, νεκρὸν ὁμοῦς, ὡς τὸν Κάννιγκ, ἔχει τὸ δι-
καίωμα νὰ θεωρῇ αὐτὸν ἡ Ἑλλὰς, ὡς ἐγκαταλι-
πόντα τὴν γενναίαν ἐκείνην πολιτικὴν, τὴν ἰδίως τῇ
Ἀγγλίᾳ συμφέρουσαν.

Ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ ἀνωτέρω ἐπιστόλιον λέγο-
μεν, ὅτι χρησιμεύει ἴσως πρὸς τοὺς καταγινομένους
νὰ ἀποδείξωσιν ἱστορικῶς τίς τῶν δύο Δυνάμεων, ἡ
Ἀγγλία ἢ ἡ Ῥωσσία, προέτεινε πρῶτη τὸ περὶ τῆς
ἀναγνωρίσεως τῆς Ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ζήτημα.

Η ΤΣΑΝ ΜΠΙΜΠΗ.

Ἱστορία Ἰνδικῆ.

—*—

Ὅτε οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ταμερλάνου κατέβαλλον
παρὰ τὰς ὀχθὰς τοῦ Γάγγου τὰ θεμέλια τῆς κυριαρ-
χίας των, ὠρσία τις καὶ νέα ῥαγὶ (βασιλίσσα) ἐκρά-
τει τὸ σκήπτρον εἰς τὸ κράτος Ἀχμεναγάρα. Ὀνο-
μάζετο δὲ ἡ ἡγεμονίς αὕτη, ὡς κατὰ παράδοσιν
λέγεται, Τσάνδ Μπιμπή, χάριν βέβαια τῆς λευκο-
τάτης αὐτῆς ὄψεως· διότι τσάνδ μὲν σημαίνει λευ-
κόν, ἐπάργυρον, μπιμπή δὲ, κυρίαν. Ἐπειδὴ δὲ ἡ-
γάπα εἰς ἄκρον τὰς τέχνας, κατέστησε τὰ τε πη-
λάτια καὶ τοὺς κήπους τῆς ἀριστουργήματα ἀρχι-
τεκτονικῆς καὶ καλλονῆς, ναοὺς, οὕτως εἰπεῖν, φι-
λοκαλίας καὶ κομψότητος. Καὶ ὁμοῦς, πάντα ταῦτα
ἦσαν πολὺ κατώτερα τοῦ κάλλους τῆς βασιλίσσης.
Πάντες οἱ ποιηταί, ἐν ἐλλείψει μάλιστα ζωγράφων,
περιέγραψαν καὶ ἔβαλον αὐτό, καὶ μέχρι τῆς παρελ-
θούσης ἑκατονταετηρίδος σοφοί τις μουσουλμάνος,
ὁ Ὑσάφ Ὑδδαῦλ, ἀνύμνησεν αὐτὸ διὰ στίχων ἀνα-
καλοῦντων εἰς τὴν μνήμην τὴν σανσκριτικὴν φιλο-
λογίαν τῶν πάλαι χρόνων.

« . . . Ἡ στιλπνὴ αὐτῆς κόμη, εὐρύθμως διηρη-
μένη εἰς δύο, περιέβαλλε τὰς ἀφρὰς καὶ λευκὰς πα-
ρειάς τῆς ἀκτινοβολούσας ὑπὸ δρόσου καὶ καθαρ-
ρότητος.

« Αἱ ἐβένινοι αὐτῆς ὀφρὺς εἶχον τὸ σχῆμα καὶ
τὴν δύναμιν τοῦ τόξου τοῦ Κάμα (*), καὶ ὑπὸ τὰ
μακρὰ καὶ μαλακὰ τῆς βλέφαρα, ἐντὸς τῆς μελαί-
νης κόρης τῶν μεγάλων καὶ διαυγῶν ὀφθαλμῶν τῆς,
ἐπλεον, ὡς ἐντὸς τῶν ἱερῶν λιμνῶν τοῦ Ἱμαλάγια
ὅπου φοιτῶσιν οἱ θεοί, αἱ φαινόταται ἀκτῖνες τοῦ
ἐπουρανίου φωτός.

« Λεπτοί, ἴσοι καὶ λευκοὶ οἱ ὀδόντες αὐτῆς ἐξή-
στραπτον μεταξὺ τῶν μειδιῶντων χειλέων τῆς, ὡς
σταγόνες δρόσου εἰς τὸν ἡμίλειστον κόλπον ἄν-
θους ῥοιᾶς.

« Τὰ μικρὰ ὠτά τῆς, συμμέτρως πεπλασμένα, αἱ
λεπταὶ καὶ ῥοδόχροαι χεῖρες τῆς, οἱ μικροὶ τῆς πό-

(*) Οὕτως ὀνομάζεται παρὰ τῶν Ἰνδῶν ὁ θεὸς τοῦ ἐρωτός.